

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๖/๒๕๕๘

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยพิทักษ์ไทยเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งพรรคไทยพิทักษ์ไทยจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อันเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

ปรากฏว่าพรรคไทยพิทักษ์ไทยมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองดังนี้

- สาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่ที่ตำบลปากตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๘ คน
- สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๐ คน
- สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่ที่ตำบลพระยืน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๑ คน
- สาขาพรรคลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๗ คน
- สาขาพรรคลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่ที่ตำบลบางม่วง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๐ คน

นายทะเบียนพรรคการเมืองรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคไทยพิทักษ์ไทย เพียง ๓ สาขา คือ สาขาลำดับที่ ๒ ภาคกลาง จังหวัดกาญจนบุรี สาขาลำดับที่ ๓ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น และสาขาลำดับที่ ๔ ภาคเหนือ จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนสาขาลำดับที่ ๑ ภาคใต้ จังหวัดชุมพร นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้ง

หลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชุมพร ตรวจสอบข้อเท็จจริงการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค แล้วได้รับรายงาน ว่า สถานที่ซึ่งระบุว่าเป็นสถานที่จัดตั้งสาขานั้น เจ้าของสถานที่ไม่ยินยอมให้ใช้เป็นที่ตั้งสาขาพรรค และผู้ที่ลงชื่อในการประชุมจัดตั้งสาขาพรรคดังกล่าว มิได้มาประชุม ส่วนมากเป็นการลงชื่อในภายหลัง ผู้เข้าร่วมประชุมจึงมีจำนวนไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคไทยพิทักษ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๕๗

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไปพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยพิทักษ์ไทยเพื่อยืนยันคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖

พรรคไทยพิทักษ์ไทยได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ความว่า ในการประชุมสมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๗ มีสมาชิกร่วมประชุมประมาณ ๑๐ คน เนื่องจากสภาวะอากาศไม่เอื้ออำนวยประกอบกับผู้ที่เข้าร่วมประชุมแต่ละคนมีบ้านอยู่ห่างไกล จึงเดินทางมาประชุมไม่ได้ ทำให้ไม่ครบองค์ประชุม และยอมรับในความบกพร่องดังกล่าว ทั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยพิทักษ์ไทย

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา มีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยพิทักษ์ไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยพิทักษ์ไทย เนื่องจากพรรคไทยพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค

ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้...(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ และวรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ พรรคไทยพิทักษ์ไทยได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคและได้รับการรับรองจากนายทะเบียนพรรคการเมืองเพียงสามสาขา คือ ภาคกลางที่จังหวัดกาญจนบุรี ภาคตะวันออกที่จังหวัดขอนแก่น และภาคเหนือที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนสาขาพรรคที่ภาคใต้ จังหวัดชุมพร นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคโดยมีเหตุขัดข้องดังกล่าว

เห็นว่า พรรคไทยพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองครบสี่ภาคภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง ประกอบกับพรรคไทยพิทักษ์ไทยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด เมื่อพรรคไทยพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยพิทักษ์ไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคไทยพิทักษ์ไทย

นายปรีชา เถลิมนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ